

# SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

## SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér.  
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő

Ifj. Krecsmárk Endre.

## KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.  
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

## Képviselőtestületi közgyűlés.

— Mikor még a világos is homályos. —

Szarvas község képviselőtestülete 1913. jan. hó 4-én rendkívüli közgyűlést tartott, rövid tárgysorozattal, melynek főbb pontjai a következők voltak:

A rendőrség, továbbá a gyalogság lovaskézbesítők csizmaátalányuk felemelését kérték, tekintettel a drágult viszonyokra. Kérvényeket akkép teljesítette a képviselőtestület, hogy az eddigi 16 korona átalányt 20 koronára emelte fel jan. 1-től kezdődőleg.

A tanítóképző részére a gyakorlati oktatás céljaira átengedett 6 hold föld átengedését illetőleg a képviselőtestület a tanács javaslata alapján a 323/1912. kgy. sz. határozatot akkép módosítja, hogy a tulajdonjog elismerése címen a helybeli tan. képző tartozik minden jan. 1-én a községi főpénztárba 10 koronát fizetni, azonkívül köteles ezen használatra átengedett szántóföld után eső összes adót fizetni.

Rafaj Mihályné községi takarítónő lakbéré kiutalását kérte. A képviselőtestület utasította az előjáróságot, hogy Rafaj Mihálynénak 46 korona évi lakbérilletményét fizesse ki.

És most jött a gyűlés legfurcsább pontja, mely méltán kelthet erős visszataszást azok előtt, akik összehangatos együttműködésben remélik valamely község fejlődésének előbbrevitelét. Hihetetlen az a késhegyig menő harc, mely az írószerek és nyomtatványok szállításának odaitélése körül folyik. A legutolsó határozat szerint

a Sámuel és Müller-féle ajánlatot a számvevőségnek adták ki oly célból, hogy megállapítsák pontosan, melyik ajánlat az olcsóbb? A számvevőség beható áttanulmányozás után világosan megjelölte, hogy a Sámuel-féle ajánlat az olcsóbb s ezt a főjegyző a közgyűlésen elő is terjesztette s az objektív okoskodás szerint ezzel minden további herce-hurcának vége szakadhatott volna, mindenesetre a község érdeke is így kívánta volna. És erre következett aztán az a tragikomikus jelenet, hogy Dr. Dérczy Ferenc jegyző felállott s azt bizonyítgatla, hogy a dolog mégsem világos és ajánlja új versenytárgyalás kinirűetését. És a képviselőtestület erre az érvre kapitulált — kivéve a higgadtabb elemeket — és elfogadta a lehetetlen indítványt. Szóval a község feje az ajánlatok hivatalos átvizsgálásának eredményét előterjeszti, mely szerint napnál is világosabban, hivatalosan be van igazolva, hogy a Sámuel ajánlat az olcsóbb s a gyönyörű együttműködés szimbolumaképe a jegyző meg egyenesen lecáfolja a főjegyzőt, illetve az egész számvevőséget s a tanács és a közgyűlés nem a számadatok pozitív adatait respektálja, hanem a jegyző érvelései után indul. Már bocsánat, de ez teljesen felfordult állapot s ha a község fejével szemben — minden tárgylagossága dacára — is ilyen opposzió tapasztalható, az csakis a községi élet zűllésére vezethet.

A helypénzszedési szabályrendelet átdolgozására vonatkozó alispáni rendelet felolvasatván, a közgyűlés a tanács javaslatára kimondotta, hogy ezen helypénzszedési szabályrendelet tervezetét a jelenlegi szöveggel továbbra is fentartja.

A Petőfi- és Kossuth-utcák kikövezéséhez felhasznált anyagnak a közmunka-pénztár által leendő megtérítése tárgyában a tanács javaslata alapján a közgyűlés elrendeli, hogy a fenti két utca kikövezéséhez a vámosuti alap tulajdonát képező kőanyag ára fejében 7958 K 50 fill. a közmunka-pénztárból a vámosuti pénztárba befizetessék.

Egyéb apróbb ügy elintézése után a csekély jelentőségű tárgysorozat véget ért.

## Láthatatlan rémek.

Nincsen balgább módon elbizakodott lény a világon az embernél. A legszürkébb és legkorlátoltabb tehetségű ember is, ha egy kis megfizetett hatalom adatott neki arra, hogy néhány nyomorult pária felett uralkodjék, szokatlanul nagynak és rettegett egyénnek hiszi magát szerény munkakörében. Hogyne lennének azután világhódító hatalmak eltelve a saját nagyságukkal és korlátlan uralmukkal? És mint valami földöntúli lények, hányszor ítélkezünk gyerekes nagyképűsködéssel élők és holtak felett, legyen kezünkben akár a falusi bíró pálcája, akár pedig Napoleoni hatalom.

És amidőn emberi hatalmunkat végtelennek hisszük s megvetéssel taposunk a lábunk alatt vergődő parányi féregre, vigyorogva, ördögi kárörvendéssel szállanak felénk azok a levegőben uszó láthatatlan kis lények, melyek szervezetünkbe kerülve, nevezzük őket akár kolerának, akár pestisnek, akár difteritisznek, akár influenzának, vagy bármi másnak is, a

Középiskolát

végzett fiú fizetéssel

TANULÓNAK

Sámuel A. nyomdájában fölvétetik.

természet erőit igába hajtó embert leszedik lábáról ezek a parányi kis orgyilkosok s hatalom, tudás, tehetség, ifjuság mind... mind oly könnyen elmúlnak, úgy elhervadnak, mint a zsenge levél az elkorhadt faágon.

Az égbenyuló tornyokat, szédítő piramisokat építő ember hatalma, tudása eltörpül ezek mellett a láthatatlan, undok kis rémek mellett. Életet ölnek alattomban, orozva s az élők szívét sebzik halálra avval a fájdalommal, mely gyilkos, romboló munkájuk nyomán támad.

Mosolygós gyermekarcokra lehelnék halálrózsákat, csevegő édes ajkakat némitanak el örökre és söpri az emberi életet, mint ahogy az őszi szél sodorja alá száz számra az elhervadt, sárgult leveleket.

Bármilyen jólétbe, a hatalom és dicsőség akármilyen szédítő magaslátára emeljen bennünket a szeszélyes életsors, sohase feledkezzünk meg arról, hogy emberek, korlátok közzé zárt véges lények vagyunk s az a dicső alkotásokra hivatott emberi életünk sem egyéb a végzet kezében egy egyszerű, nyomorult kis porszemnél, melyet a lépten-nyomon körülötünk leselkedő számtalan gyilkos kórcsirái pár óra alatt elfújhatnak.

## A szarvasi ev. egyház 1912-ik évi népmozgalmi adatai.

A statisztika száraz számadatai sokszor igen értékes tanulságokat tartalmaznak a gyakorlati életre vonatkozólag.

Néhány rideg számadat sokszor többet mond, mint a társadalmi bajokat tárgyaló legterjedelmesebb értekezés. Ami szarvasi ág. h. ev. egyházunkra vonatkozó múlt évi népmozgalmi adatokból is sok figyelemre méltót olvashatnak ki azok, akik kellő objektivitással bírnak ami viszonyaink megítélésében Hasznos okulás céljából közöljük alább a múlt évi ev. egyházi népmozgalmi adatok legfőbbjeit.

Az 1912-ik évben született 451 fiu és 384 leány, összesen 835 lélek, míg az előző évben 785, úgy hogy az 1912-iki születés 50 lélekkel több az 1911-ik évinél.

A született gyermekek között 67-el több fiu, mint leánygyermek volt. Meghalt 342 fiu, 344 nő, összesen 686 halott, 1911-ben 585 elhalálozás volt, úgy, hogy 1912-ben 101-el több halálozás volt, mint az

előző évben. A születések és halálozások egybevetéséből megállapítható, hogy 149-el több volt a születés a halálozásnál. Más vallásról hozzánk tért 4 egyén, egyházunkból ellenben 21 egyén vált ki. Ugy, hogy most már az áttéréseket is leszámítva az ág. h. ev. szarvasi egyház az 1912-ik évben 128 lélekkel szaporodott s az 1912-ik évi lélekszám: 26,909.

Esketés volt 185, 1911-ben 242, s így az 1912-ik évben 57 párral kevesebb volt az egybekeltek száma.

Konfirmáltatott 540 gyermek, az előző évben 464, tehát 86-al több a múlt évben. Urvacsorához járultak 5189-en, 1911-ben 4638-an, tehát 551 a többlet. Betegágyon urvacso-rázott 56.

Iskolába járt 1185 fiu és 1246 leány, összesen 2431 gyermek. A múlt évben 2618, tehát 1912-ben 187-el kevesebb volt az iskolába járók száma.

Ugy a halálozási, mint az egybekelési, áttérési és az iskolába járásra vonatkozó adatok, valamint a feltűnően csekély szaporulat tanulságos voltuknál fogva megérdemelnék a közelebbről való pragmatikus tanulmányozását a mi egyházi népeseledési viszonyainknak.

## H I R E K.

— **Zea-délutánról.** Az elmúlt vasárnap rendezte az izr. nőegylet vigalmi bizottsága első tea-délutánját. A 14 tagból álló vigalmi-bizottság Mérei Miksáné érdemes elnökségének elnöklése alatt még december hó elején azt határozta, hogy az év szokásos táncmulatságát a háborus viszonyok enyhülésének beálltával fogja rendezni. Addig is azonban, hogy a jótékony célt szolgálhassa, tisztán a költségek kiméltése szempontjából a múltban rendesebb teher képest azzal az eltéréssel, hogy azt az ujonnan épült izr. iskola épületében lévő tanácsteremben tartja meg. Az első rendezés Mérei Miksáné elnöklésével sorshuzás útján Grim Mórné, Dr. Fuksz Ignácné, Kerényi Vilmosné, Wolf Gyuláné, Dr. Glasner Adolfné, Dr. Faragó Mórné, Dr. Scheiner Miksáné hölgyekre esett. Magának a délutánnak leírása bővebb intézkedést nem kíván, a midőn a rendező asszonyok névsorát szem előtt látva, az csak a legfényesebben sikerülhetett. Szépen terített, virággal díszített, szebbnél szebb és jobbnál jobb házilag készített süteményekkel telt asztalok várták a közönséget s már 5 óra előtt rövidesen megtelt a 85 személyre terített terem. El tudjuk képzelni, hogy az eredmény mily jó hatással volt a rendező asszonyokra, annál is inkább, mert megmutatták, hogy egy jótékonycélú összejövettel rendezése nem a helység megváltoztatásában, hanem az azt rendező hölgyek, fáradságot

nem kiméltő ügyes, helyes és igazán gondos rendezésben nyilvánul. Ugy halljuk, hogy a második tea-délután a vigalmi bizottság másik része, még e hónapban fogja megtartani. Bevétel volt 143 korona. Felülfizettek: Grim Mór 18 K, Dr. Szenző Gyula 5 K, N. N. 4 K, Dr. Glasner Adolf 3 K, Dr. Haviár Gyuláné, Dr. Reisman Adolf, Gerlei Jenő, Dr. Faragó Mór 2—2 K, Dr. Déri Henrikné, Jeszenszky Frigyes, Pollák Béla, Lövy Sándor, Dr. Friedmann Ernő, Vas Béla, Weiczner Gáborné, Szántó Soma és Dr. Silberstein Gyula 1—1 koronát, a miért a vigalmi bizottság ezuton mond hálás köszönetet.

— **Uj iparág.** Dr. Takács Gusztáv fogtechnikai laboratóriumot rendezett be, a melynek vezetője Vermes L. képesített fogtechnikus mester. A laboratóriumban pár óra alatt készülnek műfogak platina, arany és kautsukból. Rendelés délutánt 9—12-ig és d. u. fél 3—6-ig.

— **Lukács György báró.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király a Perényi-család magyar bárói méltóságát és előnevét Lukács György belső titkos tanácsos, kamarás, Gyula város országgyűlési képviselője és neje, született báró Perényi Marjorie kiskoru gyermekeire, Lukács György, Lukács Miklós és Lukács Sándorra díjmentesen ruházta át.

**Névmagyarosítás.** Goldstein Károly szarvasi lakos nevét belügy-miniszteri engedéllyel Gonda-ra változtatta.

— **Elöléptetés.** A kultuszminiszter a szarvasi áll. polg. leányiskola egyik igen képzett tanerejét, Komjáthy Berta okleveles középiskolai tanárnőt nevezett intézethez a X-ik fizetési osztályba rendes tanárrá léptette elő. Gratulálunk.

— **Ingyenes ismeretterjesztő előadás.** A Békésmegyei Közművelődési Bizottság keretében ma délután 5 órakor az ipariskolában ingyenes ismeretterjesztő előadást tart Molnár Jenő tanító „A Maros mentén” levő vidéknek, városoknak, azok lakóinak, gyárainak, várainak vetített képekkel való bemutatásával. Ezt megelőzőleg Laurenczi János tanító gazdasági irányu felolvasást tart, amelyről ingyenes füzetek osztatnak ki a hallgatóság között.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Szarvasi Nőegylet szilveszteri mulat-ságán felülfizetett Krebs Zoltánné 5 koronát és 6 korona ára szegfűt bocsájtott az egylet rendelkezésére. Fogadja érte a Nőegylet hálás köszönetét.

— **A Szabad Lyceum vasárnap-hétfői előadásáról.** Nincsen kulturintézmény Szarvason, melynek vezetése oly sok viszontagságnak és megpróbáltatásnak lenne kitéve, mint az 1908. óta lankadatlan kitartással működő Szabad Lyceum, 'de viszont nem sok kulturintézmény vezetősége tanúsít annyi szívósságot és akaraterőt mint a Szabad Lyceum és hogy csüggedetlen kitartása a legszebb sikert tudja meghozni számára, azt bizonyítja a múlt vasárnap-hétfői kettős előadás. A szarvasi művelt iparosság, de más társadalmi osztályok is szokatlanul meleg érdeklődést tanúsítottak ezen két előadás iránt. Vasárnap „Erő és munka“ címen volt nagyon tanulságos uránia-előadás, másnap délután pedig a világirodalom egyik legnagyobb alakja „Göethe“ élete és munkássága volt magas nivóju s élvezetes előadásban ismertetve. Mindkét napon az előadó Krecsmárik Endre képzői tanár volt. Az első nap a mellékszámokban Varga Mariska, Kozsuch Jucika tündek ki ügyes és szép szavalatukkal, míg Nyemcsok Mariska és Laurik Jucika nagyon sikerült s kitörő derűtséget keltő kettős jelenetet adtak elő. Másnap délután a felolvasás közben Laurik Jucika énekelt néhány nagyon szép dalt míg Varga Jucika és Kozsuch Jucika szép haladást mutató szavalatukkal keltettek nagy hatást. Varga Mariska melodramatikus előadása osztatlan tetszést aratott. A két nap előadásának bevétele 33 kor. 68 fillér volt. Felülfizettek: ifj. Percel János 20 fill., Bárány György 10 fill., N. N. 10 fill., Kozsuch N. 30 fillér. A felülfizelőknél öszinte köszönet.

— **Levél Singaportból.** Diószeghy Sándor gyarmattiszt, ki a főgimnázium egykori növendéke volt, s tavaly nálunk járván Madagaszkár szigetéről a kaszinóban igen érdekes előadást is tartott, most levelet küldött nekünk Singaportból a következő szöveggel: „Tek szerkesztő ur! Tudatom, hogy szerencsésen érkeztem meg Singaportba, a Malakka-félszigetre, az egyenlítő alá. Majd irni fogok mindenünne. Megkülönböztetett tisztelettel Diószeghy Sándor“. Mi érdeklődve várjuk derék hazánkfia további értesítéseit exotikus útjáról.

— **Az eltörölt ünnepek és a bíróságok.** A pápa tudvalevőleg egy iratában felfelfentette a híveket a miséhallgatás kötele-sége és a szolgai munka tilalma alól Ur-napján, Karácsony, Husvét és Pünkösöd más-

napján, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján (február 2-án), Gyümölcsoltó Boldogasszony napján (március 25-én) és Kiszasszony napján (szeptember 8-án). Mivel azonban e napok ünnepi jellegét nem szüntette meg a pápa, az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a megjelölt napokat az igazságügyi hatóságok ügyvitele szempont-jából továbbra is ünnepnapoknak kell tekinteni s a királyi bíróságok és a királyi ügyészségek részére kiadott hivatalos nap-tárban ezen ünnepeket ezentul is vörös betűkkel kell feltüntetni. Ugyancsak ezen ünnepeknek az iskolákban szünnapul való további fenntartására nézve a vallás- és közoktatásügyi miniszter is intézkedett.

— **A tanítóképző hangversenye.** A szarvasi tanárok agilitása ellen senkinek nem lehet panasza, mivel lelkes buzgalommal fáradoznak az eleven társas élet, társas szellem fejlesztésén. A főgimnázium a Szabad Lyceum és vallásos délutánok előadásaival, a tanítóképző pedig egy igen magas színvonalu hangverseny rendezésével szolgálnak reá méltán a legőszintébb elismerésre. A tervbe vett hangverseny febr. 1-én lesz megtartva az „Árpád“-szálló dísztermében, egy minden tekintetben igen vonzó műsor kapcsán. Közre fog működni a vegyeskar, azonkívül melodráma, ének- és zeneszámok lesznek. Különösen kiemeljük a tercett-et, melyben Dr. Salacz Aladár csellóval, Levius Ernő zongorával s Szupper Frigyes pedig hedüvel fognak közreműködni. Lesz ezenkívül quartett is. Zongorán Lengyel Aranka fog játszani. A hangverseny iránt igen meleg az érdeklődés.

— **A szarvasi fedeztetési állomás.** A földmivelésügyi miniszter a szarvasi fedeztetési állomásra 17 tájfajta mént engedélyezett. Az egész megyében Szarvas kapta a legnagyobb ménállományt, utána Orosháza következik 12 ménnel. Mindenesetre lótenyésztésünk elsőrangú voltát s örvendetes fejlődését jelzi ez a kedvezmény.

— **A Leányegyesület előadói gyűlése.** Az elmúlt vasárnap nagy érdeklődés mellett tartá a „Gróf Bolza Pálné Leányegyesület“ előadói gyűlését. A felolvasó Zahoray József róm. kath. s. lelkész volt, ki „A női hivatás etikája“ címen tartott tartalmas előadást. A kiváló tanárköltő, Komjáthy Jenő verseiből Komjáthy Berta leányiskolai tanárnő olvasott fel néhány szép költeményt. Dr. Faragó Mórné Szántó Sománé zongorakísérete mellett énekelt két szép német darabot s Grünwald Valéria pedig sikerült szavalatot adott elő.

— **A „Békésmegyei Közlöny“ jubileuma.** A megyei legtekintélyesebb lapok egyike, a „Békésmegyei közlöny“ jan. 1-én 40-ik évfolyamába lépett. A népszerű és tekintélyes megyei ujság szerkesztői sorában ezen idő alatt sok kiváló tehetségű zsnalisztát és íróembert találunk s jelenlegi szerkesztője, Gulyás József igen jónevű poéta ember s vérbeli ujságíró, aki rátermettségével e tekintélyes és szépmultu megyei lapot a fejlődés nem csekély magaslatára emelte. Öszinte szívből óhajtjuk, hogy az a meleg prátfogás és igaz rokonszenv mely e lap munkásságát kíséri, a jövőben még fokozottabb mérvben juttassa a derék szerkesztő számára a legteljesebb elismerést. És még egy megjegyzésünk volna. Tekintettel ama körülményre, hogy egy oly stylusu ujság, mint a „Békésmegyei Közlöny“, a megyei élet fejlődésének elősegítésében épen nem alárendelt szereppel bíró faktor, tekintettel arra, hogy e nagy gondnal szerkesztett ujság sok fontos közérdeknek volt bátor szószólója, sok százak érdekét képviselve, egy kis hálátlanságot látunk abban, hogy olyan könnyen napirendre térünk hosszú negyven esztendőnek küzdelmes kulturmunkája felett. Ami jubiláló-mániában szenvedő időnkben ha egy jól sikerült nadrágtartó készítésének két éves jubileumát is képesek vagyunk megtartani, akkor 40 éves kulturmunka felett csak úgy, pár sablonos szóval átfutni épen nincs híjával a hálátlanság frivolitásának.

— **Kvasz András sikere.** A magyar aviatika jelentős eseménnyel gyarapodott ujév napján. Kvasz András a csabai születésű jeles pilóta 1 óra 50 perces repülést végzett Horvát Elemér repülőgépén, mely időtartammal rekordot állított föl. Magával vitte Simó Sándor igazgatót, akit Rákosfalva és Kőbánya fölött sétáltatott meg. Az elért legnagyobb magasság 300 méter volt. Kvaszt a jelenlevő tábori pilóták lelkesen megéljenezték.

— **Az osztrák gyufamonopólium.** Ebben a hónapban terjesztik be a gyufamonopóliumról szóló törvényjavaslatot Bécsben. A gyufákat, ép úgy mint a cukrot a gyárakban fogják megadóztatni.

— **Trachoma az elemiskolákban.** Veszedelemesen kezd terjedni az iskolákban a rettegett egyiptomi szembetegség, a trachoma, vagy orvosi körülírással „szemcsés köthártyalob.“ A terjedő ragályos szembaj veszedelme szükségessé tette a főszolgabíró ama intézkedését, hogy minden trachomás gyermek ellenőrző könyvecskét kap s ezzel minden héten köteles az orvosnál jelentkezni, aki a könyvben láttatja a jelentkezést. Ezen heti jelentkezés ellenőrzésével a tanítók vannak megbízva.

— **Csuszós járdák** Amint az első pár szem hó vagy dara aláhull, az aszfaltjárón, tehát a község legforgalmasabb pontjain rövidebb vagy hosszabb csuszkákat létesítenek a pajkos gyerekek. Idős emberre főleg valóságos életveszedelem az ilyen járda. Ajánlatos lenne szigorúan megakadályozni az ilyen veszedelmes következményű játékok könnyelmű üzését.

— **Patronage-bál.** Fényes megyei jellegű bál lesz Gyulán február hó 1-én a vármegyeház dísztermében. A Békésmegyei Pártfogó egyesület által évenként tartani szokott bál az idén is meg lesz tartva. A megyei elitközönség színe-javának, részvételével folyt le tavaly is és amint halljuk, az idén még nagyobb érdeklődés mutatkozik e fényes bál iránt s febr. 1-én a vármegyeház díszterme bizonyára tekintélyes számát fogja mutatni a megyei intelligenciának, ami annál is kíváncsiabb, mivel az egyesület magasztos célja megérdemli a legmesszebbmenő anyagi s erkölcsi támogatást.

— **Szarvasi főgimnázium tanárainak Szabad Lyceuma** 1913. január 12-ikén, vasárnap d. u. 4 órakor az iskola tornacsarnokában második előadását tartja; erre szívesen meghívja a miveltebb közönséget. A Szabad Lyceum előadásai ingyenesek. Előadó: dr. Nemes Béla főgimn. tanár. A romantikus irodalom. Vázlat: Brunetiere irodalmi elmélete. Klasszicizmus. Romanticizmus. Realizmus. Maturolizmus. Nehány szó a mai irányról. Az előadás háromnegyed óráig fog tartani.

— **Eltűnt szarvasi honvédegyén.** *Irnacsjár* Pál az ujévre haza jött Szarvasra. S a tanyákon lakó rokonait látogatta meg. A tanyán több parasztlegénnyel akadt össze, akik belekötöttek és a honvédet alaposan elrakták. A csendőrség a katona bántalmazóit kinyomozta és elfogta, azonban a csendőrség a bántalmazott honvédet sem Szarvason, sem állomáshelyén nem tudta megtalálni. Az egész ügyben a legrejtélyesebb az, hogy a katona sapkáját és oldalfegyverét a nyomozó csendőrök megtalálták. Nincs kizárva, hogy a megtámadott honvéd verekedés közben oly súlyosan megsérült, hogy valahol a tanyák között összeesett és meghalt. A csendőrség a legnagyobb erélylyel folytatja a nyomozást s iparkodik a rejtélyes ügyet kibogozni.

— **Ragályos veszedelem.** A rendetlen időjárás valóságos csapás az érzékeny gyermeki szervezetre. Téli időben tavaszi enyhességű napok, melyek nyirkos, fagyos napokkal váltakoznak, valóságos melegágyát képezik a legrettegettebb ragályos nyavalyáknak. A skarlát (vörheny), difteritisz (roncsoló toroklob), kétféle alakban is, mint hártvás torokgyík és üszkös torokgyík sok ártatlan gyermek életét oltják ki. Különösen a difteriás esetek vannak ujabban nagyobb számmal községünkben. Nem tudjuk eléggé inteni a szülőket arra, hogy gyermekük gondos öltöztetésére rendkívüli nagy súlyt helyezzenek s erős felhevülésüket, vagy tulfűtött szobából hirtelen hideg, nyirkos levegőre való távozásukat mindenképpen igyekezzenek megakadályozni. A kellő óvatosság sok végzetes baj elhárítója lehet.

— **Régi emlékek.** A városi régi téglagyár helyén az ásott föld oldalából edény- és kőeszköz-töredékek kerültek elő ujabban s azokat *Brózik* Lajos postai gyakornok szerkesztőnknek adta át, aki megállapította, hogy e telep keramikája nagy hasonlatosságot mutat a szappanosi őstelepéhez, de az agyagkészítmények tökéletesebb égetése s az edények finomabb díszítése fiatalabb kor mellett bizonyít. Nagyon természetes, hogy az itt eltemetett emlékek kulturája csakis alapos kutatás és rendszeres ásatás révén tanulmányozható megfelelő sikerrel, s erre vonatkozólag szerkesztőnk mindent el fog követni. Szarvas nagyközség örülhet annak, hogy kulturhistóriai viszonyait még az őskorra vonatkozólag is lelkes buzgalommal igyekeznek megvilágosítani.

— **Hajsza a perenoszpóra után.** Ami élelmiszer hamisító világunkban a tág üzleti lelkiismeret következtében kénytelenek vagyunk minden csodabogarat összeenni. A kolbászhoz már hozzá sem merünk nyulni, mivel egy nagy író szavaival élve, „Csak az istenek tudják, hogy mi van abban?” A ceyloni gyöngykávéban szerényen huzzák meg magokat a pörkölt babszemek, a paprikát, hogy nagyon mérgesek ne legyünk tőle, csikorgó téglaporról szelidítik, a tejfelt lisztrel süritik, a lisztbe gipsz és sulypát porát keverik s a zsemleiben szépen kipödrött bajuszszálat, kenderspárgát, srófot, ajtósarkot s a rovarvilág néhány notabilitását üdvözölhetjük. Ezen eltűnődve busan szeltem le egy karaj kenyeret, hogy vegyes érzelmek között bekebelezsem. Könyvtől homályos tekintetem azonban kékes foltokat vett észre a kenyér belében. Hah! rézgálicoldat! kiálték mélyen megrendülve. A biztosság kedvéért egy kis kvalitatív kémiai analízist csináltam. A

szalamiaszesz oldata kékes-zöldes színeződést eredményezett a színes kenyérdarabkán, a borszesz lángjának külső szegélyét pedig élénk kék színre festette. Feltetlen rézvegyület. A dolog most már így magyarázható: A kenyérekészítő egy lázas éjjelen azt álmodhatta, hogy perenoszpóra bujt a kenyértésztába. Nosza utána egy kis rézgálicoldattal! És alkalmasint permetezte a kenyeret. A rézgálic ugyanis nem táplálék, de mérge s alkalmas permetező szer a perenoszpóra ellen s az orvostudomány pedig mint a legideálisabb hánytatószert alkalmazza foszformérgezés esetén. No de ki az ördög akar gyufaoldatot inni azért, hogy rézgálicos kenyérral kúrálhassa magát?

### SZERKESZTŐI ÜZENET.

**Római.** Ön még nagyon olajzöld poéta, máskülönb tudnia kellene, hogy névtelen levelekre nem reagálunk. Fedje fel inkognitóját s akkor némi simitással közöljük versét. Ugy sejtjük, hogy ön alighanem aviatikus, máskülönb nem zengene versében arról, hogy „szeretne a virágos rét felett bolyongni”. Talán a virágos réten?

**Pályázó.** Ön küld nekünk három darab velöten költeményt s azt írja, hogy havi 40 korona fizetés mellett hajlandó munkatársnak állani be. Sajnálattal kell tudatnunk önnel, hogy a mi szerkesztőségünk ezidő szerint nincs szanatóriummal felszerelve.

**Notorius versfaragó.** Már két ízben tartattunk hálaadó istentiszteletet hatalmas papi segédlettel annak örömeire, hogy sikerült öntől végleg megszabadulnunk s ime! Slendrián, hitvány, mondhatnánk komisz verseivel megint kétségbeejt bennünket, mint valami kísértet. Utolsó kísértetlet teszünk. Mi is fogunk önnek lehetetlenül rossz verseket írogatni s majd meglátjuk, ki bírja tovább.

**Rabszolga.** Ön azt írja, hogy szeretne Parnasszusra mászni fel, amennyiben tehetséget érez magában erre. Lássá ez helyes. Mi is azt ajánljuk, hogy százszor okosabban teszi, ha versírás helyett inkább a Parnasszusra, vagy akár a falra mászik.

**Népköltő.** Tőlünk kér tanácsot, hogy mivel lehetne rimelni erre a sorra: „Ki vagyok én? Mondsza már kend?” Szerény javaslatunk a következő rimes sor, megfelelő fordulattal „Biborban szült nagy számár kend”. Csodáljuk, hogy erre az alkalmas sorra nem jött rá magától.

## Előfizetési felhívás!!

1913. év január hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra

## „Szarvas és Vidéke”

### ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — 8 korona.  
Félévre — 4 korona.  
Negyedévre — 2 korona.

Előfizetni lehet naptól napig.

Szarvas nagyközség előljáróságától.

**Hirdetmény.**

Szarvas község előljárósága ez-  
uttal is közhirrre teszi, hogy a disznó  
perzselés csakis a hatóság által ki-  
jelölt helyen, vagyis a községen kívül  
szabad, mert aki ez ellen vét szigo-  
ruan meg lesz büntetve.

Szarvason, 1913. évi január hó 8.

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos s. k.  
főjegyző.Pribelszky Pál s. k.  
bíró.**Értesítés.**

**Dr. Bolza Alfonz gróf**  
ügyvédi irodáját III. ker. Belicey-út  
2 sz. (régi Csáky ház) alatt  
megnyitotta. 1—3

**ELADÓ**

a Belicey-út 5. szám alatt  
levő Réthy-féle ház az üzlet-  
helyiségekkel és raktárral  
együtt. — Bővebbet RÉTHY  
VILMOS ecetgyárában.

**Uj pedálos**  
**jó cimbalom eladó**

1—3

Veiczner Gábornál

15361—1912. ikt. sz.

**Hirdetmény.**

Szarvas nagyközség előljárósága  
a járási főszolgabíró úr 7874—1912.  
számu rendelete alapján ez uton is  
közhirrre teszi, hogy a gyalogjárdákon,  
— különösen pedig azon utcák gya-  
logjárdáin, a hol a kocsit ki van  
kövezve — a talicskázás 40 koronáig  
terjedhető pénzbüntetés, vagy meg-  
felelő elzárás büntetés terhe alatt szigo-  
ruan tilos.

Ezen tilalom ellen vétők szigorú  
büntetés végett minden esetben fel-  
fognak jelentetni.

Szarvas, 1912. évi december 5.

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos s. k.  
főjegyző.Pribelszky Pál s. k.  
bíró.**Értesítés.**

Tisztelettel van szerencsém érte-  
síteni, hogy a Szabó-féle vendéglőt  
átvettem s azt átalakítva és jól beren-  
dezve nevem alatt tovább vezetem.  
3—3

Prjevara Pál.

**Bútorozott szoba  
és jó házi koszt**

kapható: Hunyadi-utca 226. sz. alatt  
PODANI JUDIT-féle házban.

2—3

**É.R.T.E.S.I.T.É.S.**

Néhai SZENES MIHÁLY  
hagyatékához tartozó 4 garnitur  
cséplőgép, a mely mind jó kar-  
ban van 1 drb. 8 Hl., 3 drb. 6  
Hl. összes hozzátartozó kellékek-  
kel (szerszámokkal). Egy jól be-  
rendezett lakatos műhely, a mely  
áll 1 drb eszterga padból, 2 furó  
gépből, satuk és ülőkkel, valamint  
egy ilyen műhelyben szükséges  
szerszámokból; a cséplőgépek kü-  
lön garnitúrákként, a műhely lehe-  
tőleg egy részletben, a tulajdonos  
elhalálása miatt **február hó 17-én**  
**d. e. 9 órakor** árverés után fog-  
nak eladatni. Továbbá egy 400  
— öles beltelkes ház, a mely a  
következő épületekkel van fel-  
szerelve: 2 szoba, 1 konyha, 1  
kamra, 1 műhely és alsó épület-  
ből, a mely még teljesen nincs  
felépítve, az áll 3 helyiségből és  
pincéből, szintén akkor kerül ár-  
verés alá. Eladók fentartják ma-  
guknak azon jogot, hogy az aján-  
latok felett szabadon dönthessenek  
s esetleg a legtöbbet ígérő aján-  
latát is visszautasíthassák, ha azt  
nem tartják megfelelőnek.

Bővebb felvilágosítással szolgálhat

**NAGY SÁNDOR**

a kiskoru örökösök magán gyáma.

1—6

**Szabadalmazott Orkán-betonoszlopok!**

Orkán-betonoszlopok minden háznál nélkülözhetetlenek: drótkerítés, vaskerítés, deszka-kerítés, kapuoszlop, lámpatartóoszlop, útjelző, kerékvető mezsgyehatároló, ülőpad és kisebb hidoszlopoknál stb.

Bebetinirozott kapocs-hüvelyek révén éppen úgy szegelhethő hozzá a drótfonat, mint fa-oszlophoz, deszkakerítésnél a rigli csavarral lesz odaerősítve az oszlophoz.

Nagy keménysége és rugganyossága foly-  
tán bármilyen időjárásnak ellenálló, fagyálló, nem  
rohad, nem rozsdásodik s egyáltalán javítással  
nem jár.

Állása, formája, méretei folytán hatásos.  
Az ára nem oly magas mint egy kidolgozott  
kemény faoszlopé, de sokkal olcsóbb mint a  
vasoszlop-, vagy kőoszlopé.

Megtekinthetők s megrendelhetők :

**Popják György és fiaival**

Szarvason.

3—10

## Értesítés.

Gallérokat, kezelőket hó-fehérre, tükörsimára tisztítatunk darabonként 7 fillérért, minden mellékköltség felszámítása nélkül Budapesten. Szolgáltatainkat mindenkorra szívesen felajánljuk

teljes tisztelettel

6

**Fisbein és Krausz.**

## Egy elegánsan bútorozott szoba

azonnal **KIADÓ** a főuton, Belicey-út 8.

## Házeladás.

Négy szobából, egy konyhából, egy nagy pincéből a hozzátartozó összes mellékhelyiségekből, szép virágos és veteményes kertből, külön baromfi udvarból álló ház szabad kézből azonnal eladó.

Feltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában.

## Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **Dr. Polcz Rezső ügyvéd**, jogi szeminárium és jogalkalmazást tanító intézete.

**Kolozsvár.**

Kossuth L. u. 35.

Telefon szám 882.

5—52



**Meglepő  
ujdonság I  
Facimbalom**  
(Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A **Facimbalom 15 külön-**

**böző** nagyságban összehangolt **fadarabból** áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal és **mesés ajándékkal csak 6 korona.**

**Wagner a „Hangszer-Király”** országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában **Budapest, József-körút 15.** Fényképes árjegyzék **ingyen.**

**Óvás:** Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

38 - 52

**Ha elegánsan és mindig divat szerint akar öltözködni,** úgy forduljon bizalommal az alantí céghez, hol mindenkor a legdivatosabb ruhák készülnek **előnyös fizetési feltételek mellett.**

**Állandó raktár hazai és angol szövetekből!**

Tavaszi és nyári újdonságok már raktáron vannak!

47—52

**Lukács B. uri-szabó Szarvason (Piac tér.)**

**Kitűnő szabás! Elsőrendű munka!**

**Ugyanitt egy tanuló felvétetik!**

Szives tudomására hozom a mélyen tisztelt vevő közönségnek, hogy

## fűszer üzletemben

állandóan különféle felvágott prágai sonka, kassai és budapesti virsli, nemkülönben a legjobb minőségű olajos és pácolt halak, különféle sajtok és elsőrendű tea-vaj kapható.

Állandóan raktáron továbbá a legjobb minőségű mintapincei és házilag kezelt **borok:** balatoni rizling, gyöngyösi vörös, kecskeméti pecsenye borok, tokaji aszú, s a legfinomabb **cognacok, likörök, szilvorumok.**

Heller-, Suchard- és Stollverck-féle **cukorkák, csokoládék,** Koestlin-féle **tea-sütemények,** valódi angol **rumok,** a legfinomabb **teák** a legnagyobb választékban.

Végül kitűnő minőségű **kávéimra** is felhívom a t. közönség figyelmét.

**ÖZV. HOLÉCY GUSZTÁVNÉ**  
FÜSZER- ÉS CSEMEGE KERESKEDŐ

**SZARVASON.**

BELICEY-UT 6. SZ.

TELEFON 22. SZ.

13—13

**Kawa-Santal-Kapszulák**

kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

**Dr. Bojta-Injekció** ezzel egyidejűleg használva. Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill; ehhez egy fecskendező férfiakra vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

**Universal-Fluid** felülmúlhatatlan hatású testszaggyógyításoknál, reuma-, csúsz-, fejfajfajásnál és bőrvizketegségnél. 1 próba üvegcsé 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

**Skribanek K. M**

gyógyszertára a „Kereszt”-hez,  
**Temesvár.**

Brzsébetváros, XIV., Hunyadi-út 30. sz.  
5 Vizsontelárusítók fényesen díjazva.

# DEMETROVICS JÓZSEF

## URI- ÉS NŐI CIPÉSZ ÜZLETE

### SZARVASON.

**Üzlet megnyitás!!**

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni hogy **Kölb József** kitűnő hírnévnek örvendő cipész műhelyét átvettem és azt ugyanaz alapon tartatom. A legfinomabb kivitelű férfi-, női- és gyermek cipőket készítek a legszolidabb árak mellett.

Különös súlyt fektetek arra, hogy minden egyes vevőm teljes megelégedését kiérdemeljem, miért is műhelyemben csakis a legfinomabb bőrműveket és elsőrendű munkásokat tartok.

Készítek minden szakmámba vágó munkát a legszebb kivitelben, szolid ár mellett **Orthopéd-cipők 24 óra alatt készíttetnek.**

Vidéki megrendeléseknél elegendő a lábnyomatot papíron írónnal megrajzolni és egy viselt cipőt beküldeni, mely után teljesen megfelelő cipőt készítek.

Kitűnő tisztelettel:

**Demetrovics József**

cipész mester.

(Kölb J. utóda.)

47—52

**Mértékvetel végett úgy helyben mint vidékre kimegyek!**

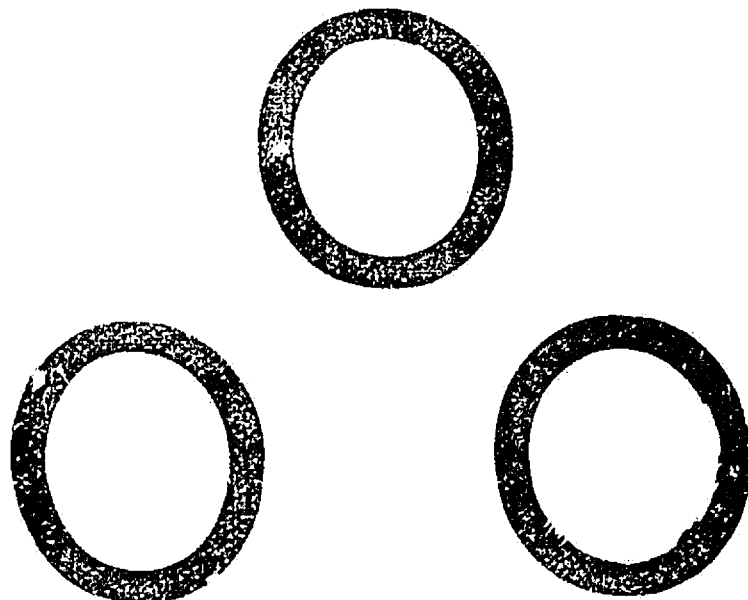
**Cipész segédek**

**azonnal felvétetnek!**

**Ruhát, Kelmét, Csipkét**

**fest és tisztít vegyileg**

bármilyen anyagból a legtökéletesebben



28

**Süveges János**

kelmefestő és vegy-  
tisztító intézete

**Szarvas.**

*Gyasz eseteknél a ruhák 24 órán belül festetnek.*

**A THE FOX VISIBLE**

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

**Benedek Ernő**

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 3. SZÁM.

A legkedvezőbb feltételek mellett, kényelmes havi részletfizetésre szállít:

1. The Fox Visible amerikai írógépet és írógépkellékeket.
2. Amerikai redőnyös íróasztalokat.
3. Amerikai könyvtár, irat- és okmánytár berendezéseket.
4. Kisebb nagyobb pénzszekrényeket.
5. Angol bőrgarnitúrákat.

Ugyebár csodálkozik

azon, hogy a THE FOX írógép hirdetését sehol sem látta meg. Pedig tapasztalta, hogy száz és száz írógép csinál reklámot magának a legkülönbözőbb módokon.

Nos hát

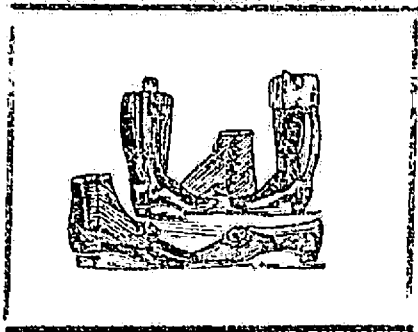
eláruljuk miért terjedt el sok száz THE FOX VISIBLE írógép minden költségesebb reklámharsnázás nélkül. Mert aki egy THE FOX írógépet megvásárolt és meggyőződött róla, hogy szebb, tartósabb, gyorsabb írógépet keresve sem lehet találni, megmondta mindenkinek, hogy

Eggedül THE FOX

írógépet érdemes beszerezni, mert ez a legtökéletesebb látható írásu új amerikai írógép. A modern írógéptechnika nem produkált még egy a THE FOX-hoz hasonló mesterművet. Amellett, hogy ára sem magas, kedvező feltételek mellett kapható meg

Részletfizetésre is.

43—100



## Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

**Elsőrendű czipészüzlet** (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

**Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.**

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

### SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását eszközlöm, ugyancsak rendes talpbatétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

## Gőzfürdő nyitva reg. 6-tól este 7 óráig

NŐKNEK:

URAKNAK:

|                        |                          |
|------------------------|--------------------------|
| Hétfő szünet.          | Hétfő szünet.            |
| Kedd d. e. — 80 f      | Kedd d. u. zóna 40 f     |
| Szerda d. u. zóna 40 f | Szerda d. e. — 80 f      |
| Csütörtök szünet.      | Csütörtök d. u. — 1 K    |
| Péntek d. u. — 80 f    | Péntek d. e. — 80 f      |
| Szombat d. u. — 80 f   | Szombat d. e. — 80 f     |
| Vasárnap szünet.       | Vasárnap d. e. zóna 40 f |

**Kádfürdő mindennap.**

16—52

## A K A R J A,

hogy szépségeért az egész világ csodálja. Akkor vásároljon szépítő-szereket és különleges francia illatszereket Litauszky Pál fodrász üzletében, amelyek nemcsak első rangúak, hanem páratlanul olcsók is.

## B U T O R.

Dacára a rossz pénzügyi viszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindenféle bútort, ebédlő, uriszoba, szalon, kastély, háló-szanatórium és penzionberendezést

**a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett**

szállíthatok. Kérjen ingyen prospektust. Kroh lakásberendező. Budapest, IV., Váci-utca 8/v.

Nem bankhitel.

Váltó nem kell.

5—40

ÉRTESÍTÉS.

ÉRTESÍTÉS.

# ŐSZI és TÉLI

férfi ruhaszövetek, női kosztümekelmék-, bluzbársonyok-, flanell- és barchettekéből még nagy választékunk van.

## ÁRAINK MEGLEPŐEK.

4—6



Tisztelettel: FISBEIN és KRAUSZ.